

Det gode træ-håndværk

På husflidsefterskolen er et af de mest populære ”drengefag” træarbejde

Af Nils Frederiksen
Husflidsefterskolen

Hovedfaget træarbejde på Husflidsefterskolen er fortrinsvis et drengefag. Desværre, da piger på holdet ofte giver en anden stemning eller i hvert fald bløder lidt op på den nogen gange lidt rå karlejargon, der ellers godt kan være fremherskende.

Men også fordi piger tænker anderledes og løser opgaver anderledes end drenge. Nogle gange er det noget så simpelt som at nå at tænke sig om, inden man går i gang, selv om det selvfølgelig også kan være et udmærket pædagogisk princip at lære af sine fejltagelser. – Og der skal eksperimenteres, men først når noget grundlæggende er lært.

Jeg tror, at de færreste kan eksperimentere sig frem til et godt resultat – og dermed lære håndværket undervejs – uden først at have lært for eksempel håndværktøjets anvendelsesmuligheder at kende eller uden at kende de mest simple grundlæggende teknikker i træbearbejdning. Så derfor er det dér, vi starter – med små opgaver, der giver eleverne mulighed for at lære de mest almindelige håndværktøj at kende, så som høvl, stemmejern, huljern og sav. Faktisk viser det sig, når jeg spørger dem om de rent faktisk tidligere i Folkeskolen er blevet undervist i, hvordan en sav virker, at det er de færreste.

”Man skal da bare save – det kan vel ikke være så svært”

Nej, ikke når man har lært det! Og når de så har lært det – og en del andet, har man redskaberne til at løse større, individuelle opgaver.

En knivblok

På ”fortsætterholdet” – dvs. de elever, der også havde træarbejde i efteråret, er forårets første opgave at designe og fremstille en knivblok – fortrinsvis til køkkenknive. Der skal overvejes, om den skal stå på bordet eller hænge på væggen, og hvor mange knive den skal kunne indeholde. Så skal der ringes hjem til mor, som skal måle længder og bredde og fortælle, hvilken træsort køkkenet nu lige er lavet i.

Så begynder tegneprocessen og snakken med mig om muligheden for min hjælp til noget maskinbearbejdning. For de skal jo i hvert fald ikke ligne dem, man kan købe i Imerco!

På ”begynderholdet” har vi arbejdet på et meget afgrænset område, da jeg på forhånd har sammenlimet og formspændt finér til en paletkniv, som så skal formgives og pålimes skæfte, og erfaringsmæssigt fra tidligere år giver den mange plusser på mor-kontoen, når den kommer med hjem.

Høj kvalitet

For en del år siden kaldte en nyuddannet og nyansat kollega min undervisning for gammeldags – man skulle give eleverne mulighed for frit at eksperimentere fra starten, så skulle de nok lære undervejs. Ved årets slutning sagde han til mig, at han nok ville revidere kraftigt på sin undervisning fremover!

Det er jeg nok også nødt til at gøre, men det skyldes, at udefrakommende krav til obligatoriske fag og temaer, brobygning og obligatoriske opgaver – og det faktum at vi på en efterskole gerne vil give

eleverne så mange tilbud som muligt og præsentere dem for en masse af alt det spændende vi hele tiden får tilbudt – medfører færre timer og dermed et pres for at nå det, jeg synes, vi skal nå. Nogen vil nok synes, at det er et luksusproblem, så længe faget har den succes det har. Der er altid to hold ved skoleårets start, og hvis det var muligt, kunne der som regel oprettes tre hold om foråret, men hvis vi skal fastholde skolens unikke position og vores særegenhed, tror jeg det er vigtigt, at vi ikke går på kompromis med antallet af timer eller antallet af elever på holdene. Vi skal fastholde den høje kvalitet og sikre, at husflid fortsat er det gode håndværk.

FAKTA

Besøg Den Danske Husflidsefterskole i Skjern på hjemmesiden: www.dhe.dk